

مقاله علمی (تحقیقی)

اثر هیپوکلریت سدیم بر مواد قالب‌گیری هیدروکلونید غیر قابل برگشت از نظر ثبات ابعادی و ثبت جزئیات در کست‌های گچی

دکتر مریم معماریان *

دکتر محمد رضا زارع **

چکیده

کنترل عفونت در مطبها و لابراتوارهای دندانپزشکی جهت جلوگیری از انتقال بیماریها بسیار مهم است. بیماریهای بسیاری به واسطه خون و بزاق فرد آلوده از طریق قالبهای گرفته شده از وی قابل انتقال است، بدین ترتیب ضد عفونی کردن ماده قالب‌گیری خصوصاً هیدروکلونیدهای غیر قابل برگشت بدون کاهش در دقت و ثبات ابعادی قالب اهمیت دارد. در این بررسی اثر ضد عفونی کردن قالبهای آلزیناتی ایرانی (ایرالزین) و بایر آلمان با هیپوکلریت سدیم و تأثیر آن بر روی ثبات ابعادی و ثبت جزئیات کست‌های ریخته شده از گچهای نوع III و IV مورد بررسی قرار گرفت. این تحقیق در سه زمان یک، پنج و ده و سه غلظت هیپوکلریت سدیم (۰/۵۲۵٪، ۰/۵۲۵٪ و ۰/۰۵۲۵٪) و آب به عنوان شاهد صورت پذیرفت و در نهایت برای هر ماده قالب‌گیری ۳۶ مدل گچی تهیه شد و شماره گذاری گردید. قابل ذکر است هر نمونه گچی به لحاظ خشونت سطح و همچنین سختی سطح کست بررسی شد که با توجه به زمان و غلظت ماده ضد عفونی کننده اثر مشخصی بر روی کست‌های به دست آمده مشاهده نشد.

* - استادیار گروه آموزشی پروتزهای دندانی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران.

** - دندانپزشک.

لازم به ذکر است از لحاظ دقت در ثبت جزئیات، آلزینات بایر از ایرالزین بهتر بود و بهترین زمان برای ثبت خط ۷۵ میکرون در آلزینات بایر و برای ایرالزین یک دقیقه ثبت گردید.
کلید واژه‌ها: ضد عفونی کردن، ماده قالب‌گیری هیدروکلونید، ثبات ابعادی، ثبت جزئیات.

مقدمه

هدف از کنترل عفونت متقاطع، مجموعه اقداماتی است که جهت جلوگیری از انتقال میکروارگانیسم‌ها و در نتیجه جلوگیری از بروز عفونت‌های بعدی صورت می‌گیرد. در درمان‌های پروتزی علاوه بر تراش و آماده‌سازی دهان با توجه به کاربرد مواد و وسایل بسیار و انتقال آنها به لابراتوار خطر آلودگی‌های متقاطع همیشه مطرح است و همواره بیماری‌های بسیاری به واسطه خون و بزاق هر فرد از طریق قالب‌های گرفته شده از وی قابل انتقال می‌باشد. بنابراین این ضد عفونی کردن ماده قالب‌گیری اهمیت خاصی دارد (۱-۲).

انجمن دندانپزشکی آمریکا توصیه می‌کند مواد قالب‌گیری را باید به واسطه غوطه‌وری ضد عفونی کرد. و هنگامی که هیدروکلونید به عنوان ماده قالب‌گیری استفاده شده باشد زمان ده دقیقه و غلظت ۱:۱۰ (۰/۵۲۵٪) هیپوکلریت سدیم توصیه می‌شود. مطالعات بسیاری اثر ضد عفونی کننده هیپوکلریت سدیم را نشان داده است (۳ و ۴).

Herrera و Merchant تغییرات ابعادی خطی ایجاد شده بر قالب هیدروکلونید غیر قابل برگشت را به مدت سی دقیقه در هیپوکلریت سدیم ۱٪ و ۰/۵٪ غوطه‌ور شده بود را بررسی کردند و دریافتند اثر مشخصی را بر کست‌های Velmix بدست آمده از این قالبها نداشته است (۵). محققان دیگری نیز تحقیقات مشابهی را انجام دادند و در پی بررسی قالب‌های هیدروکلونیدی غیر قابل برگشت ضد عفونی شده به واسطه غوطه‌وری در مدت ده دقیقه و در غلظت ۱٪ و ۰/۵٪ از هیپوکلریت، تغییرات محسوسی را از نظر تغییرات ابعادی نیافتند (۶-۷).

البته Rueggeberg (۸) و همکارانش گزارشی مبنی بر تغییرات ابعادی را گزارش کردند و دریافتند که در پی غوطه‌وری قالب‌های هیدروکلونید غیر قابل برگشت در هیپوکلریت سدیم با غلظت ۰/۵٪ و زمان ده دقیقه، مختصری ثبت جزئیات در کست‌های بدست آمده مختل شده است (۸).

Wilson و همکارانش کاهش مشخصی در ثبت جزئیات را بر هیدروکلونید غیر قابل برگشت گزارش کردند (۹).

بدین ترتیب توصیه انجمن دندانپزشکی آمریکا مبنی بر زمان و غلظت مورد نظر برای هیپوکلریت سدیم در رابطه با مواد قالبگیری باید بیشتر بررسی شود و اثر این ماده ضدعفونی کننده بر ثبات ابعادی و همچنین ثبت جزئیات بر کست‌ها باید بررسی گردد. قابل ذکر است هدف از این تحقیق، تعیین زمان و غلظت مناسب هیپوکلریت به عنوان ماده ضدعفونی کننده مؤثر بر ماده قالبگیری بدون اثر سوء بر ثبات ابعادی و دقت در کست بدست آمده، می‌باشد.

روش بررسی

برای بررسی تأثیر محلول ضدعفونی کننده هیپوکلریت سدیم بر ثبات ابعادی آلزینات از نمونه مدل آزمایشگاهی قالبگیری شد و قالبها را (با و بدون عمل ضدعفونی) ریخته و کست را تهیه کرده و مدل‌های بدست آمده از نظر ثبات ابعادی و ثبت جزئیات با هم مقایسه شدند.

In vitro

وسایل مورد نیاز:

۱ - مدل آزمایشگاهی ۲ - ماده قالبگیری ۳ - ماده ضدعفونی کننده ۴ - گچ مصرفی.

مدل آزمایشگاهی

مدل مورد نظر از پنج قسمت تهیه شده است (شکل ۱).

الف) دای فلزی = ارتفاع دای ۳۴ میلی‌متر و به قطر ۳۸ میلی‌متر و با سطحی صیقلی که دارای سه شیار موازی به پهنای ۷۵ میکرون، پنجاه میکرون و شیار ۲۵ میکرون در بین آنها که هر سه این شیارها بین دو شیار دیگر محصورند و طول این سه شیار بیست میلی‌متر می‌باشد. برای نشان دادن تغییرات ابعادی قالب گرفته شده از دهان نیاز به داشتن ابعادی در حدود چند سانتی‌متر می‌باشد و همچنین مشخص کردن میزان تغییرات ابعادی در فاصله بیست میلی‌متر راحت‌تر از مشخص کردن همین تغییرات در فاصله کوچکتر می‌باشد و لذا برای تعیین تغییرات ابعادی از فاصله بین دو خط مشخص که بیست میلی‌متر می‌باشد استفاده گردید.

ب) حلقه کوچک یا رینگ: ارتفاع شش میلی‌متر و قطر خارجی ۳۸ میلی‌متر و قطر داخلی سی میلی‌متر

ج) رینگ بزرگ و شکافدار به ارتفاع بیست میلی‌متر و قطر داخلی سی میلی‌متر و قطر

خارجی ۴۱ میلی‌متر

د) صفحه شیشه‌ای: به اندازه کافی بزرگ که حلقه و دای به راحتی روی آن قرار گیرد.

ه) وزنه یک کیلوگرم، جهت قرار دادن روی صفحه شیشه‌ای

جنس دای و رینگ کوچک و رنگ شکافدار بزرگ و وزنه یک کیلوگرم از جنس استنلس

استیل یا فولاد زنگ نزن است.

ماده قالب‌گیری

دو نوع ماده قالب‌گیری مورد استفاده قرار گرفت.

الف = آلزینوبلاست (Bayer-Germany)

ب = ایرالژین (آلژینات ایرانی - گلجای)

در انجام مراحل آزمایش سعی شده که دقیقاً توصیه‌های کارخانه پیاده شود و بدین ترتیب در تهیه آلژینات طبق جداولی که در زیر می‌آید نسبت پودر به مایع در نظر گرفته شد. عمل اختلاط در زمان مشخص سی ثانیه انجام گرفت و بعد از اینکه حلقه یا رینگ کوچک روی صفحه شیشه‌ای قرار داده شد به آرامی از آلژینات پر گردید.

نوع ماده قالب‌گیری	مقدار پودر (گرم)	مقدار آب (سی‌سی)	زمان اختلاط (ثانیه)	زمان کارکرد (ثانیه)	زمان سفت شدن (ثانیه)
آلزینوبلاست	۱۴	۳۸	۳۰	۶۰	۱۲۰
ایرالژین	۲۳	۵۰	۳۰	۷۵	۱۵۰

بیست ثانیه قبل از پایان زمان کارکرد طبق مشخصه کارخانه، بلوک یا دای بالای مولد قرار گرفته و به سمت توده آلژینات فشرده می‌شود و مجموعه بلافاصله در حمام آب 2 ± 35 درجه سانتی‌گراد تحت فشار وزنه یک کیلوگرم قرار می‌گیرد. سه دقیقه بعد از زمان سفت شدن، مجموعه را از حمام آب خارج کرده و حلقه یا رینگ کوچک و صفحه شیشه‌ای از دای جدا می‌گردد. سپس سطح آلژینات را به مدت ۱۵ ثانیه زیر جریان آب سرد، در فاصله مشخصی از شیر آب و با فشار آب تقریباً مشابه قرار داده و بعد به آرامی تکان داده می‌شود، بدین طریق نه نمونه از هر نوع آلژینات قبل از ضدعفونی تهیه می‌شود.

ماده ضد عفونی کننده و روش ضد عفونی

ماده‌ای که جهت ضد عفونی کردن برگزیده شد هیپوکلریت سدیم با نام تجاری گلرنگ از شرکت تولیدی و شیمیایی پاکشو بود. قابل ذکر است که نوع تجاری با غلظت ۵/۲۵٪ در دسترس می‌باشد، که با در نظر گرفتن نسبت ۱:۱۰ یعنی یک قسمت محلول و نه قسمت آب می‌توان آن را رقیق کرد و هیپوکلریت سدیم با غلظت ۰/۵۲۵٪ بدست آورد. در مرحله رقیق سازی بعدی غلظت ۰/۵۲۵٪ تهیه گردید و بدین ترتیب سه ظرف حاوی دویست و پنجاه میلی لیتر مایع ضد عفونی کننده با سه غلظت بدست آمد.

بعد از تهیه قالبها، آنها در این ظروف به مدت مشخص یک، پنج و ده دقیقه غوطه‌ور گردید. بعد از غوطه‌ورسازی مجدداً نمونه‌ها به مدت ۱۵ ثانیه زیر جریان آب سرد معمولی در فاصله مشخصی از شیر، با فشار آب تقریباً مشابه قرار گرفت و شستشو داده شد و بعد اضافات آب گرفته شد. به این طریق ۲۷ نمونه از هر نوع از مواد قالب‌گیری ضد عفونی گردید و در گروه تجربی قرار گرفت.

گروه شاهد شامل نمونه‌هایی بود که پس از تهیه قالب و جداسازی آن از دای نمونه به مدت یک، پنج و ده دقیقه داخل آب قرار داده می‌شد.

گچ مصرفی و نحوه ریختن قالبها

با توجه به اینکه بسیاری از قالبهای آلژیناتی به عنوان قالبهای نهایی در ساخت S_m ، ترانزیشنال و پروتزهای پارسیل به کار می‌رود و اگر ضد عفونی کردن بر ثبات ابعادی و دقت کست بی تأثیر باشد می‌توان نتیجه گرفت که کست‌های بدست آمده جهت مراحل اولیه کار پروتز و کست‌های تشخیصی هیچ گونه مشکلی نخواهد داشت پس گچ مولد انو جهت بررسی گزینش شد و از طرفی چون در پروتزهای ثابت نیاز به دقت زیادتر در ناحیه Finish line می‌باشد، گچ انتخابی بعدی در این زمینه ول میکس است.

سعی شده است که میزان پودر گچ توزین شده و میزان آب مشخص شود تا توصیه کارخانه‌های سازنده کاملاً پیاده گردد و شرایط استاندارد شود.

نوع گچ	مقدار پودر (گرم)	مقدار آب (ML)	زمان اختلاط (دقیقه)	زمان سفت شدن (دقیقه)
مولدانا	۱۰۰	۳۰	۱	۱۰-۱۲
ول میکس	۱۰۰	۲۲-۲۵	۱	۴۰

بعد از مالیدن یک لایه وازلین داخل حلقه شکافدار جهت جدا شدن راحت‌تر کست گچی از حلقه، آن را روی رینگ کوچک قرار داده و پس از عمل اختلاط کامل گچ به صورت مکانیکی جهت به حداقل رساندن میزان حباب هوا، گچ تهیه شده به آرامی و با ویریه کردن، آهسته به داخل قالب هدایت می‌گردد و به مخلوط گچ اجازه داده می‌شود طی سی دقیقه که بیشتر از زمان سفت شدنش است، سفت شود. مولد شکافدار همراه با کست گچی از حلقه حاوی آلزینات جدا می‌شود و سپس گچ از قالب جدا شده در قسمت زیر نمونه گچی شماره آن ثبت می‌شود و ۲۴ ساعت در محیط قرار می‌گیرد تا کاملاً خشک شود.

تعداد نمونه‌های آماری

برای هر نمونه ماده قالب‌گیری ۳۶ کست تهیه شد، بدین ترتیب که بعد از قالب‌گیری قالب در یکی از چهار ظرف که سه ظرف حاوی محلول ضدعفونی (۰/۰۵۲۵٪، ۰/۵۲۵٪ و ۵/۲۵٪) و یک ظرف حاوی آب برای مدت یک، پنج و ده دقیقه قرار می‌گیرد و برای هر حالت سه نمونه قالب تهیه شد و کست‌های حاصله ریخته شد که از کست‌های تهیه شده نُه نمونه به عنوان شاهد و ۲۷ نمونه به عنوان گروه تجربی است بدین ترتیب ۷۲ مدل گچی تهیه و شماره‌گذاری شد.

بررسی تغییرات ابعادی

برای مشخص شدن تغییرات ابعادی نیاز به استریومیکروسکوپ‌ها با لنزی مندرج است که به علت موجود نبودن از دستگاه زبری سنج استفاده گردید. فاصله c_d و c_d' در روی کست که از روی دای فلزی ثبت شده به کمک دستگاه زبری سنج با دقت ۰/۰۰۱ سنجیده شد. فاصله بین این دو خط روی دای فلزی بیست میلی‌متر می‌باشد و با اندازه‌های بدست آمده از روی کست توسط آزمون آنالیز واریانس دو طرفه مقایسه شدند.

ثبت جزئیات

جهت بررسی ثبت جزئیات نیاز به مشاهده شیارها با بزرگنمایی چند برابر است. برای این کار از استریومیکروسکوپ استفاده گردید. کست‌های مورد بررسی در زیر استریومیکروسکوپ با بزرگنمایی ده و تحت تابش بیست درجه نور قرار گرفتند و طبق درجه‌بندی زیر به هر کست

درجه‌ای برای ثبت هر یک از خطوط $\mu 25$ ، $\mu 50$ و $\mu 70$ داده می‌شود.

1) Rating = خط کاملاً تیز و مشخص و مداوم

2) Rating = خط ممتد است اما Sharpness آن کم است

3) Rating = خرابی مشخص در لبه‌ها یا عدم تداوم خط مشهود است.

4) Rating = خط مورد نظر اصلاً ثبت نشده است.

نتایج

تغییرات ابعادی (آلژینات بایر)

به منظور انتخاب زمان و غلظت مناسب جهت ضد عفونی کردن قالبهای آلژیناتی جهت حفظ ثبات ابعادی در گچهای حاصل از قالبهای آلژیناتی بایر ضد عفونی شده از آزمون آنالیز واریانس دو طرفه استفاده گردید. نتایج زیر به دست آمد (جدول ۱).

جدول ۱- نتایج آزمون آنالیز واریانس دو طرفه بین سه عامل مورد بررسی در آلژینات بایر

نتیجه			F جدول	Sig	درجه آزادی (df)	ملاک آزمون F	منابع تغییرات
توضیحات	H ₀	H ₁					
Unsignificant	تأیید	رد	۳/۰۱	۰/۶۸۴	۳ و ۲۴	۰/۵۰۳	اثر عامل A
Unsignificant	تأیید	رد	۳/۴۰	۰/۹۴۳	۲ و ۲۴	۰/۰۵۸	اثر عامل B
Unsignificant	تأیید	رد	۲/۵۱	۰/۹۱۸	۶ و ۲۴	۰/۳۲۴	اثر عامل B.A

A = غلظت مناسب ماده ضد عفونی برای داشتن کمترین تغییرات ابعادی

B = بهترین زمان نگهداری قالب در ماده ضد عفونی کننده برای ایجاد کمترین تغییرات

B.A = زمان و غلظت در تعامل با یکدیگر جهت ضد عفونی کردن قالبهای آلژیناتی برای

حفظ ثبات ابعادی

در رابطه با اثر، غلظت مناسب ماده ضد عفونی برای داشتن کمترین تغییرات ابعادی نتایج نشان می‌دهد تفاوت معنی‌داری بین میزان غلظت ماده هیپوکلریت سدیم و تغییرات ابعادی در کست مشاهده نشده است. در رابطه با اثر مدت زمان مناسب غوطه‌وری در ماده هیپوکلریت

سدیم و تغییرات ابعادی نتایج نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری از لحاظ آماری بین مدت زمان مناسب غوطه‌وری ماده هیپوکلیت سدیم و تغییرات ابعادی مشاهده نشده است. در رابطه با اثر تعامل انتخاب زمان و غلظت مناسب جهت ضدعفونی کردن قالبهای آلزیناتی جهت حفظ ثبات ابعادی در گچهای حاصل از قالبهای آلزیناتی بایر ضدعفونی شده تفاوت معنی‌داری بین میزان غلظت و مدت زمان غوطه‌وری در تغییرات ابعادی مشاهده نشده است.

تغییرات ابعادی (ایرالژین)

به منظور انتخاب زمان و غلظت مناسب جهت ضدعفون کردن قالبهای آلزیناتی جهت حفظ ثبات ابعادی در گچهای حاصل از قالب آلزیناتی ایرانی ضدعفونی شده از آزمون آنالیز واریانس دوطرفه استفاده گردید و نتایج زیر بدست آمد (جدول ۲).

جدول ۲ - نتایج آزمون آنالیز واریانس دوطرفه بین سه عامل مورد بررسی در ایرالژین

منابع تغییرات	ملاک آزمون F	درجه آزادی (df)	Sig	F	نتیجه		
					جدول	H ₀	H ₁
اثر عامل A	۱/۷۹	۳ و ۲۴	۰/۱۷۶	۳/۰۱	رد	تأیید	Unsignificant
اثر عامل B	۰/۰۸۴	۲ و ۲۴	۰/۹۲۰	۳/۴۰	رد	تأیید	Unsignificant
اثر عامل B.A	۱/۴۰۲	۶ و ۲۴	۰/۲۵۴	۲/۵۱	رد	تأیید	Unsignificant

A = غلظت مناسب ماده ضدعفونی برای داشتن کمترین تغییرات ابعادی

B = بهترین زمان نگهداری قالب در ماده ضدعفونی کننده برای ایجاد کمترین تغییرات ابعادی

B.A = زمان و غلظت در تعامل با یکدیگر جهت ضدعفونی کردن قالبهای آلزیناتی جهت

حفظ ثبات ابعادی در گچهای حاصل از قالب آلزینات ایرانی ضدعفونی شد.

در ارتباط با اثر غلظت مناسب ماده ضدعفونی نتایج نشان می‌دهد تفاوت معنی‌داری بین

میزان غلظت ماده هیپوکلیت سدیم و تغییرات ابعادی مشاهده نشده است.

در رابطه با اثر مدت زمان مناسب غوطه‌وری ماده هیپوکلیت سدیم و تغییرات ابعادی در

آلژینات ایرانی نشان داد که تفاوت معنی‌داری از لحاظ آماری بین مدت زمان مناسب غوطه‌وری در هیپوکلریت سدیم و تغییرات ابعادی مشاهده نشده است. در رابطه با اثر تعامل انتخاب زمان و غلظت مناسب جهت ضدعفونی کردن قالب‌های آلژیناتی جهت حفظ ثبات ابعادی در گچ‌های حاصل از قالب آلژیناتی ایرانی ضدعفونی شده نتایج نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری از لحاظ آماری بین میزان غلظت و مدت زمان غوطه‌وری و تغییرات ابعادی مشاهده نشده است.

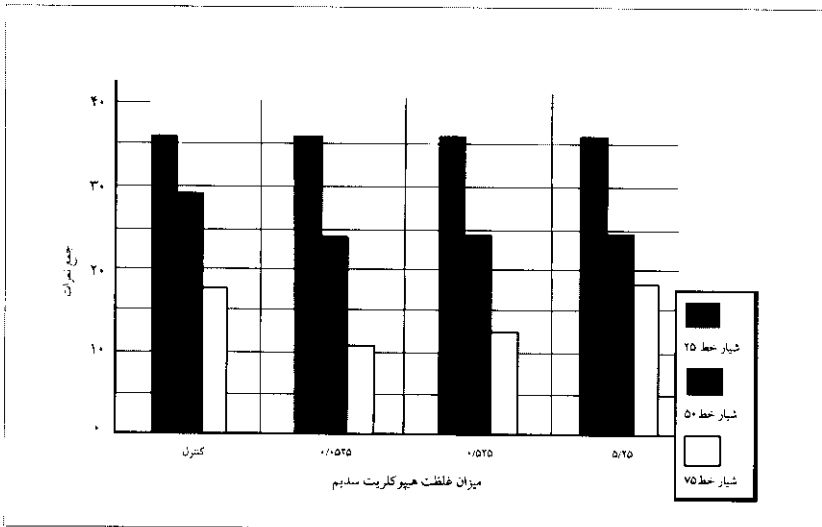
ثبت جزئیات (آلژینات بایر)

به منظور انتخاب زمان و غلظت مناسب هیپوکلریت سدیم برای ایجاد بهترین میزان دقت در ثبت جزئیات در نمونه‌های $\mu 25$ ، $\mu 50$ و $\mu 75$ در آلژینات بایر از تحلیل واریانس چند متغیره استفاده گردید. نتایج نشان می‌دهد که در غلظت 0.0525% خط 75 میکرون بهتر ثبت شده است. نتایج اثر انتخاب بهترین زمان نگهداری قالب در ماده ضدعفونی برای ثبت بهترین خط در آلژینات بایر زمان یک دقیقه در خط 75 میکرون نشان می‌دهد. نتایج اثر تعامل خط‌های $\mu 25$ ، $\mu 50$ و $\mu 75$ با میزان غلظت هیپوکلریت سدیم و مدت زمان ضدعفونی کردن جهت ثبت جزئیات در آلژینات بایر رابطه‌ای را نشان نداد (نمودار ۱).

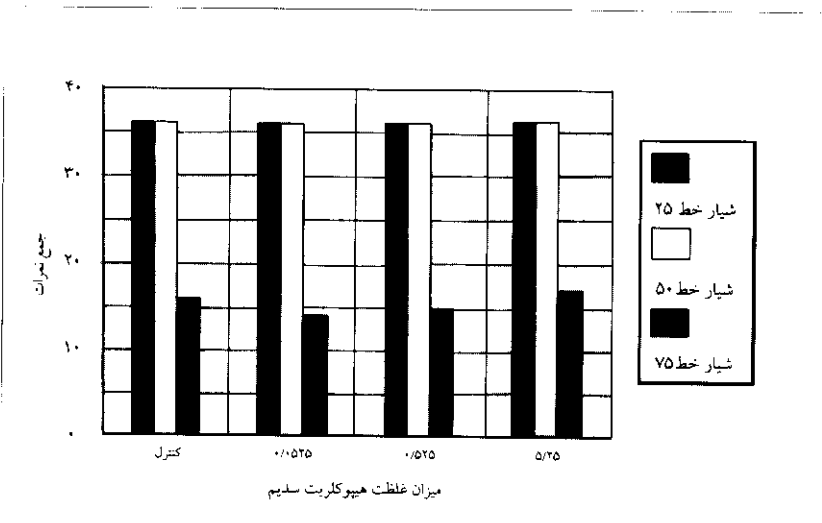
ثبت جزئیات (آلژینات ایرانی)

به منظور انتخاب زمان غلظت مناسب هیپوکلریت سدیم برای ایجاد بهترین میزان دقت در ثبت جزئیات در نمونه‌های $\mu 25$ ، $\mu 50$ و $\mu 75$ در آلژینات ایرانی از تحلیل واریانس چند متغیره استفاده گردید و نتیجه رابطه مشخص را نشان نداد. اثر غلظت مناسب ماده ضد عفونی برای ثبت بهترین خط در آلژینات ایرانی نتایج اثر انتخاب بهترین زمان نگهداری قالب در ماده ضدعفونی برای ثبت بهترین خط در آلژینات ایرانی بدین گونه بود که خط 75 میکرون در زمان یک دقیقه خوب دیده می‌شود.

نتایج اثر تعامل $\mu 25$ ، $\mu 50$ و $\mu 75$ با میزان غلظت هیپوکلریت سدیم و مدت زمان ضدعفونی کردن جهت ثبت جزئیات در آلژینات ایرانی مبین آن بود که رابطه‌ای بین غلظت و زمان با ثبت جزئیات در آلژینات ایرانی مشاهده نشده است (نمودار ۲).

نمودار ۱- رابطه غلظت هیپوکلریت سدیم جهت ثبت جزئیات در سه شیار خط در قالب آلژینات بایر

نمودار ۲- رابطه غلظت هیپوکلریت سدیم جهت ثبت جزئیات در سه شیار خط در قالب آلژینات ایرانی

بحث و نتیجه گیری

با بررسی و مقایسه نمونه‌های گچی از لحاظ تغییرات ابعادی چنین نتیجه‌گیری شد که در هیچ یک از قالب‌های آلزیناتی بایر و ایرانی تفاوت معناداری بین میزان غلظت هیپوکلریت سدیم و زمان با تغییرات ابعادی وجود ندارد.

در تحقیق دیگری که توسط Herrera و Merchant انجام شد آنها نیز به نتیجه مشابهی دست یافتند. لازم به ذکر است که در آزمایش ایشان زمان غوطه‌وری سی دقیقه و غلظت ماده ضد عفونی کننده ۱٪ و ۰/۵٪ بوده است (۵).

از طرفی دیگر در گزارشی که توسط Rueggeberg و همکارانش اعلام شده غوطه‌وری ده دقیقه‌ای قالب در محلول ۰/۵٪ اثر محسوسی بر تغییرات ابعادی داشته است (۱۰).

بررسی‌هایی که توسط Rueggeberg و همکارانش از نظر غلظت ۰/۵٪ و زمان ده دقیقه غوطه‌وری انجام شد اثری در ثبت جزئیات روی ماده قالب‌گیری هیدروکلوئید غیر قابل برگشت دارد (۱۱). همچنین تحقیقات Tullnery و همکارانش نیز برای غوطه‌وری ماده قالب‌گیری هیدروکلوئید غیر قابل برگشت در هیپوکلریت سدیم ۰/۱٪ برای ۱۵ دقیقه نیز همین نتایج را نشان می‌دهد. در این تحقیق نشان داده شد که برای آلزینات بایر جهت ثبت بهترین دقت جزئیات غلظت ۰/۰۵۲۵٪ زمان یک دقیقه غوطه‌وری مناسبترین حالت است و برای آلزینات ایرانی بهترین زمان غوطه‌وری یک دقیقه بود و غلظت اثری در ثبت جزئیات ندارد.

با توجه به اینکه تحقیقات قبلی اکثراً در رابطه با یک نوع ماده قالب‌گیری هیدروکلوئید غیر قابل برگشت بوده است این تحقیق مقایسه‌ای است بین هیدروکلوئید غیر قابل برگشت ساخت داخل کشور و مشابه خارجی آن و نیز با توجه به گستره نمونه‌های گچی در این بررسی (۳۶ نمونه برای هر ماده قالب‌گیری که شامل چهار غلظت و در سه زمان مختلف است) می‌توان ادعا کرد که تحقیق انجام شده از لحاظ آماری و گستره غلظت و زمان معتبرتر از تحقیقات قبلی است.

* * *

REFERENCES

1. Samaranayak LP, Hunjan M, Yinnings KY. Carriage of oral flora in irreversible hydrocolloid and elastomeric impression material. *J Prosthet Dent* 1997; 65: 244-249.
2. Ray KC, Fuller ML. Isolation of mycobacterium from dental impression material. *J Prosthet Dent* 1963; 93-94.
3. Bleem FS Smith, Borchell CA. Evaluation of hypochlorite releasing disinfections against the human Immunodeficiency virus (HIV). *J Hosp Infect* 1990; 15: 573-278.
4. Kingon TY, Schwart RS, Burgess YG, Bradley DV. The use of warm solutions for more rapid disinfection of prosthesis. *Int J Prosthet* 1969(2); 518.
5. Herrera SP, Merchant VA. Dimensional stability of dental impressions after immersion disfection. *J Ame Dent Assoc* 1981; 113: 419-422.
6. Durr DP, Novak EV. Dimensional stability of alginate impressions immersed in disinfecting solutions. *J Dent Child* 1978; 45-48.
7. Dellinga EL, Williams KJ. Influence of immersion and spray disinfections on alginate of impression. *J Dent Res* 1996; (69): 364.
8. Tullner J B. Linear dimensional changes in dental impressions after immersion in disinfectant solution. *J Prosthet Dent* 1988; (60): 725-728.
9. Wilson SG, Silson RJ. The effect of chlorinated disinfecting solutions on alginate impressions. *J Restorative Dent* 1987; (3): 86-89.
10. Rueggeberg FA, Beall FE, Kelly NT. Sodium hypochlorite disinfection of irreversible hydroclliod impresion material. *J Prosthet Dent* 1992(67): 628-631.

* * *